

**GLAVNA SLUŽBA
ZA REVIZIJU JAVNOG SEKTORA
REPUBLIKE SRPSKE**

78000 Banja Luka, Vuka Karadžića 4
Republika Srpska, BiH
Tel: +387(0)51/247-408
Faks: +387(0)51/247-497
e-mail: revizija@gsr-rs.org

**Izveštaj o provedenoj finansijskoj reviziji
Opštine Čajniče
za period 01.01-31.12.2019. godine**

Broj: RV066-20

Banja Luka, 04.12.2020. godine

SADRŽAJ

I	IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA	1
	Izvještaj o reviziji finansijskih izvještaja	1
II	IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA	4
	Izvještaj o reviziji usklađenosti.....	4
III	REZIME DATIH PREPORUKA.....	6
IV	KRITERIJUMI ZA REVIZIJU USKLAĐENOSTI.....	7
V	IZVJEŠTAJ O PROVEDENOJ REVIZIJI (NALAZI)	8
	1. Uvod	8
	2. Provođenje preporuka iz prethodnog izvještaja	8
	3. Zaključak o funkcionisanju sistema internih kontrola	8
	4. Nabavke	10
	5. Priprema i donošenje budžeta	11
	6. Finansijski izvještaji	11
	6.1. Izvještaj o izvršenju budžeta.....	11
	6.1.1. Prihodi i primici.....	12
	6.1.2. Rashodi i izdaci	13
	6.1.3. Budžetski rezultat (suficit/deficit)	16
	6.1.4. Neto finansiranje.....	17
	6.1.5. Razlika u finansiranju	17
	6.2. Bilans uspjeha	17
	6.2.1. Prihodi	17
	6.2.2. Rashodi.....	17
	6.2.3. Finansijski rezultat.....	17
	6.3. Bilans stanja	17
	6.3.1. Aktiva	17
	6.3.2. Pasiva.....	20
	6.3.3. Vanbilansna evidencija.....	21
	6.4. Bilans novčanih tokova	21
	6.5. Vremenska neograničenost poslovanja.....	22
	6.6. Potencijalna imovina i potencijalne obaveze	22
	6.7. Napomene uz finansijske izvještaje	22

I IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA

Izvještaj o reviziji finansijskih izvještaja

Mišljenje sa rezervom

Izvršili smo reviziju Konsolidovanog finansijskog izvještaja Opštine Čajniče koji obuhvata: Bilans stanja, Bilans uspjeha, Izvještaj o promjenama neto imovine, Bilans novčanih tokova, Periodični izvještaj o izvršenju budžeta i Periodični izvještaj o izvršenju po računovodstvenim fondovima sa stanjem na dan 31.12.2019. godine i za godinu koja se završava na taj dan. Revizijom smo obuhvatili pregled značajnih transakcija, objašnjavajućih napomena uz finansijske izvještaje i primjenu računovodstvenih politika u revidiranom periodu.

Po našem mišljenju, osim za navedeno u pasusu Osnov za mišljenje sa rezervom, Konsolidovani finansijski izvještaj Opštine Čajniče istinito i objektivno prikazuje, u svim materijalnim aspektima, finansijsko stanje imovine i obaveza na dan 31.12.2019. godine i izvršenje budžeta za godinu koja se završava na taj dan, u skladu sa propisanim okvirom finansijskog izvještavanja.

Osnov za mišljenje sa rezervom

Reviziju smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji javnog sektora Republike Srpske i relevantnim ISSAI standardima revizije 1200-1810. Naša odgovornost za provođenje revizije detaljnije je opisana u pasusu Odgovornost revizora. Reviziju smo sprovedli u skladu sa ISSAI 30 - Etičkim kodeksom, ispunili smo naše ostale etičke odgovornosti i nezavisni smo u odnosu na subjekta revizije.

Smatramo da su pribavljeni revizijski dokazi, s obzirom na propisani okvir finansijskog izvještavanja dovoljni i odgovarajući i da obezbjeđuju osnov za naše revizijsko mišljenje o finansijskom stanju imovine, obaveza i izvora i izvršenju budžeta.

Kao što je navedeno pod tačkom 6. izvještaja:

Opština Čajniče prilikom sačinjavanja Konsolidovanog finansijskog izvještaja za 2019. godinu nije izvršila konsolidaciju kako je propisano članom 123. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike, jer nije izvršeno uključivanje javnih preduzeća koji su pod njenom kontrolom ili značajnim uticajem.

Kao što je navedeno pod tačkom 6.1.1.1. izvještaja:

Neporeski prihodi su precijenjeni za iznos od 42.739 KM, a potcijenjeni prihodi od zakupa u istom iznosu, jer Opština Čajniče nije prihode od zakupa evidentirala u skladu sa članom 130. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike.

Kao što je navedeno pod tačkom 6.3.1.1. izvještaja:

Kratkoročna finansijska imovina i razgraničenja iz transakcija sa drugim jedinicama vlasti precijenjena su za 246.029 KM, a potcijenjena kratkoročna potraživanja, jer potraživanja po osnovu zakupa poslovnog prostora (25.678 KM) i potraživanja za nenaplaćene naknade po osnovu korišćenja šuma (220.351 KM) nisu evidentirana u skladu sa članom 68. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike.

Kao što je navedeno pod tačkom 6.3.1.2. izvještaja:

Precijenjena je vrijednost zgrada i objekata za 570.817 KM, a potcijenjena investiciona imovina, jer imovina koja se daje u zakup nije iskazana kao investiciona imovina, što nije u skladu sa članom 29. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike i zahtjevima MRS-JS 16 Investiciona imovina, paragrafi 7, 20. i 26.

Kao što je navedeno pod tačkom 6.3.2.2. izvještaja:

Dugoročno razgraničeni prihodi su precijenjeni za 204.087 KM, a potcijenjen finansijski rezultat ranijih godina, jer Opština Čajniče nije evidentirala primljene neuslovljene pomoći shodno Instrukciji o knjigovodstvenom evidentiranju korekcija po početnom stanju na dan 01.01.2017. godine.

Vremenska neograničenost poslovanja

U Napomenama uz Konsolidovani finansijski izvještaj objelodanjeno je da je Konsolidovani finansijski izvještaj Opštine Čajniče sastavljen u skladu sa načelom stalnosti poslovanja, uz pretpostavku da Opština Čajniče neće obustaviti poslovanje u doglednoj budućnosti.

Ključna pitanja revizije

Ključna pitanja revizije su ona pitanja koja po našem profesionalnom mišljenju, su bila najznačajnija u vršenju revizije finansijskih izvještaja za godinu koja se završava na dan 31. decembar 2019. godine. Ova pitanja smo razmotrili u okviru revizije finansijskih izvještaja kao cjeline, a u formiranju našeg mišljenja ne dajemo odvojeno mišljenje o tim pitanjima. Osim pitanja opisanih u pasusu Osnov za mišljenje sa rezervom nema drugih pitanja koja treba objaviti u izvještaju o reviziji.

Odgovornost rukovodstva za finansijske izvještaje

Načelnik Opštine Čajniče je odgovoran za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja u skladu sa Međunarodnim računovodstvenim standardima za javni sektor i Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja. Ova odgovornost obuhvata: osmišljavanje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze nastale usljed prevare i greške; odgovarajuća objelodanjivanja relevantnih informacija u Napomenama uz finansijske izvještaje; odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena koje su primjerene datim okolnostima i nadzor nad procesom izvještavanja. Pri izradi finansijskih izvještaja rukovodstvo je odgovorno da procijeni stalnost poslovanja i da objelodani pitanja vezana za vremensku neograničenost poslovanja.

Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja

Naš cilj je da steknemo razumno uvjerenje o tome da li finansijski izvještaji, kao cjelina, ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze uzrokovane prevarom ili greškom, kao i da sačinimo i objavimo revizijski izvještaj, koji sadrži naše mišljenje. Razumno uvjerenje predstavlja visok nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija, koja je izvršena u skladu sa ISSAI standardima revizije uvijek otkriti materijalno značajne pogrešne iskaze kada oni postoje.

Pogrešni iskazi mogu nastati kao posljedica prevare ili greške i smatraju se materijalno značajnim ako, pojedinačno ili zajedno, mogu uticati na ekonomske odluke korisnika koje se donose na osnovu finansijskih izvještaja.

Zbog činjenice da se revizija sprovodi provjerom na bazi uzorka i da u sistemu internih kontrola i računovodstvenom sistemu postoje inherentna ograničenja, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške ostanu neotkrivene.

Revizija uključuje sprovođenje postupaka u cilju pribavljanja revizijskih dokaza o iznosima i objelodanjivanjima datim u finansijskim izvještajima. Izbor postupaka je zasnovan na revizijskom prosuđivanju i profesionalnom skepticizmu, uključujući procjenu rizika materijalno značajnih pogrešnih iskaza u finansijskim izvještajima, nastalih usljed prevare i greške. Prilikom procjene rizika, revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, u cilju osmišljavanja revizijskih postupaka koji su odgovarajući u datim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja odvojenog mišljenja o efektivnosti internih kontrola. Revizija takođe uključuje ocjenu primijenjenih računovodstvenih politika utemeljenih na vremenskoj neograničenosti poslovanja i značajnih procjena izvršenih od strane rukovodstva, kao i ocjenu opšte prezentacije finansijskih izvještaja.

Izjavljujemo da smo postupili u skladu sa relevantnim etičkim zahtjevima u vezi sa nezavisnošću. Ostvarili smo komunikaciju sa odgovornim licima subjekta revizije u vezi sa planiranim obimom i vremenskim rasporedom revizije, ključnim revizijskim pitanjima i drugim važnim pitanjima i značajnim nalazima revizije, uključujući značajne nedostatke u sistemu internih kontrola koji se mogu identifikovati tokom revizije.

Banja Luka, 04.12.2020. godine

Glavni revizor

Jovo Radukić s.r.

II IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA

Izvještaj o reviziji usklađenosti

Mišljenje sa rezervom

Uz reviziju Konsolidovanog finansijskog izvještaja Opštine Čajniče za 2019. godinu, izvršili smo reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija iskazanih u finansijskim izvještajima sa značajnim zakonskim i drugim propisima.

Po našem mišljenju, osim za navedeno u pasusu Osnov za mišljenje sa rezervom, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije iskazane u Konsolidovanom finansijskom izvještaju Opštine Čajniče za 2019. godinu su, u svim materijalnim aspektima, u skladu sa propisima kojima su regulisane.

Osnov za mišljenje sa rezervom

Reviziju usklađenosti smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji javnog sektora Republike Srpske i ISSAI 4000 – Standard za reviziju usklađenosti.

Vjerujemo da su pribavljeni revizijski dokazi dovoljni i odgovarajući i da obezbjeđuju osnov za naše mišljenje o usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija iskazanih u finansijskim izvještajima sa propisima kojima su regulisane.

Kao što je navedeno pod tačkom 4. izvještaja:

Opština Čajniče nije objavila na internet stranici informacije o pregovaračkom postupku bez objavljivanja obavještenja o nabavci koju namjerava da provodi, sažetak obavještenja o nabavci i obavještenja o dodjeli ugovora, kao ni osnovne elemente ugovora, što nije u skladu sa članom 28. stav (4), 36. stav (1) i 75. stav (2) Zakona o javnim nabavkama.

Za nabavku kreditnog zaduženja nije objavila obavještenje o dodjeli ugovora u roku od 30 dana od dana zaključivanja ugovora, što nije u skladu sa članom 74. stav (1) Zakona o javnim nabavkama, dok za nabavke kreditnog zaduženja i izvođenja radova tekućeg održavanja asfaltnih zastora na gradskim ulicama nije dostavila Agenciji za javne nabavke izvještaj o provedenom postupku nabavke u roku od 30 dana od dana okončanja postupka javne nabavke, što nije u skladu sa članom 75. stav (1) Zakona o javnim nabavkama.

Takođe, za nabavku sanacije ljetne bašte i dijela krova i portalnih otvora hotela nije sačinila zapisnik o pregledu i ocjeni ponuda i zaključila ugovor najkasnije u roku od 10 dana od dana okončanja konkurentskog postupka javne nabavke u slučaju kada je primljena jedna prihvatljiva ponuda, što nije u skladu sa članom 65. stav (2) i 89. stav (3) Zakona o javnim nabavkama.

Kao što je navedeno pod tačkom 5. izvještaja:

Poslije Rebalansa budžeta vršena je preraspodjela budžetskih sredstava bez odluke načelnika Opštine, što nije u skladu sa članom 41. Zakona o budžetskom sistemu Republike Srpske.

Kao što je navedeno pod tačkom 6.1.2.1. izvještaja:

Obračun plate za pripravnika i naknada za topli obrok zaposlenih nije vršen u skladu sa članom 7. i 10. stav (7) Posebnog kolektivnog ugovora za zaposlene u oblasti lokalne samouprave Republike Srpske.

Obračun poreza i doprinosa na jubilarne nagrade, ugovore o stručnom osposobljavanju, naknade članovima komisija i radnih grupa i ugovore o djelu nije vršen u skladu sa članom

3. stav (1) tačka 1) Zakona o porezu na dohodak i članom 3. stav (1) tačka 3), 6. stav (4), 7. stav (1) tačka 3) i 10. stav (1) Zakona o doprinosima.

Odgovornost rukovodstva za usklađenost

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, načelnik Opštine Čajniče je takođe odgovoran da osigura da su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije iskazane u finansijskim izvještajima u skladu sa propisima kojima su regulisane.

Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti

Pored odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome da li su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije iskazane u finansijskim izvještajima, u svim materijalnim aspektima, u skladu sa propisima kojima su regulisane. Odgovornost revizora uključuje obavljanje procedura kako bi pribavili revizijske dokaze o tome da li je poslovanje Opštine Čajniče obuhvaćeno prema definisanim kriterijumima, usklađeno sa zakonskim i drugim propisima. Procedure podrazumijevaju procjenu rizika od značajnih neusklađenosti sa zakonima i propisima koji regulišu poslovanje Opštine Čajniče.

Banja Luka, 04.12.2020. godine

Glavni revizor

Jovo Radukić s.r.

III REZIME DATIH PREPORUKA

Preporuke vezane za finansijske izvještaje

Preporučuje se načelniku Opštine da obezbijedi da se:

- 1) konsolidacija entiteta javnog sektora koji nisu budžetski korisnici vrši u skladu sa članom 123. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike,
- 2) evidentiranje prihoda od zakupa poslovnog prostora vrši u skladu sa članom 130. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike,
- 3) evidentiranje naknada po osnovu korišćenja šuma i zakupa poslovnog prostora vrši u skladu sa članom 68. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike,
- 4) imovina koja se daje u zakup evidentira kao investiciona imovina u skladu sa članom 29. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike i zahtjevima MRS-JS 16 - Investiciona imovina, paragrafi 7, 20. i 26,
- 5) evidentiranje neuslovljene pomoći izvrši shodno Instrukciji o knjigovodstvenom evidentiranju korekcija po početnom stanju na dan 01.01.2017. godine.

Preporuke vezane za usklađenost poslovanja

Preporučuje se načelniku Opštine da obezbijedi da se:

- 1) donesu nedostajuća interna akta, usklade i ažuriraju postojeća interna akta kojima se definiše rad i funkcionisanje Opštine, shodno odredbama Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o radu i Posebnog kolektivnog ugovora za zaposlene u oblasti lokalne samouprave Republike Srpske, kao i dijelu odredbi Zakona o sistemu internih finansijskih kontrola u javnom sektoru Republike Srpske,
- 2) nabavke roba, usluga i radova vrše u skladu sa članom 28. stav (4), 36. stav (1), 65. stav (2), 74. stav (1), 75. stav (1) i (2) i 89. stav (3) Zakona o javnim nabavkama,
- 3) preraspodjela budžetskih sredstava vrši u skladu sa članom 41. Zakona o budžetskom sistemu Republike Srpske,
- 4) obračun osnovne plata pripravnika i naknada za topli obrok vrši u skladu sa članom 7. i 10. stav (7) Posebnog kolektivnog ugovora za zaposlene u oblasti lokalne samouprave Republike Srpske, kao i obračun poreza i doprinosa na jubilarne nagrade, ugovore o stručnom osposobljavanju, naknade članovima komisija i radnih grupa, ugovore o djelu vrši u skladu sa članom 3. stav (1) tačka 1) Zakona o porezu na dohodak i članom 3. stav (1) tačka 3), 6. stav (4), 7. stav (1) tačka 3) i 10. stav (1) Zakona o doprinosima,
- 5) u potpunosti primjenjuje Metodologija upravljanja grantovima za programe i projekte koji se finansiraju ili sufinansiraju sredstvima Opštine.

IV KRITERIJUMI ZA REVIZIJU USKLAĐENOSTI

- Zakon o budžetskom sistemu Republike Srpske;
- Zakon o fiskalnoj odgovornosti u Republici Srpskoj;
- Zakon o sistemu internih finansijskih kontrola u javnom sektoru Republike Srpske;
- Odluka o izvršenju rebalansa budžeta Opštine Kostajnica za 2018. godinu;
- Zakon o lokalnoj samoupravi;
- Zakon o statusu funkcionera jedinica lokalne samouprave;
- Zakon o radu;
- Zakon o doprinosima i Pravilnik o uslovima, načinu obavještavanja, obračunavanja i uplate doprinosa;
- Zakon o porezu na dohodak i Pravilnik o primjeni Zakona o porezu na dohodak;
- Posebni kolektivni ugovor za zaposlene u oblasti lokalne samouprave Republike Srpske;
- Zakon o javnim nabavkama;
- Zakon o zaduživanju, dugu i garancijama Republike Srpske;
- Zakon o uređenju prostora i građenju;
- Zakon o šumama;
- Zakon o vodama;
- Zakon o javnim putevima;
- Zakon o komunalnim djelatnostima;
- Zakon o koncesijama;
- Zakon o zaštiti od požara;
- Zakon o komunalnim taksama;
- Zakon o sportu;
- Posebni kolektivni ugovora za zaposlene u oblasti lokalne samouprave Republike Srpske.

V IZVJEŠTAJ O PROVEDENOJ REVIZIJI (NALAZI)

1. Uvod

Opština Čajniče (u daljem tekstu: Opština) prostire se na 275 km² i obuhvata pet mjesnih zajednica sa 36 naseljenih mjesta. Na području Opštine, po preliminarnim rezultatima popisa, živi 5.449 stanovnika.

Opština ostvaruje svoje nadležnosti sadržane u Zakonu o lokalnoj samoupravi („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 97/16), kao i druge nadležnosti koje joj se prenose drugim zakonima. Skupština opštine ima 15 odbornika. Načelnik Opštine je nosilac izvršne vlasti, koja se ostvaruje putem Opštinske uprave. Opštinska uprava je organizovana u skladu sa Odlukom o osnivanju Opštinske uprave („Službeni glasnik opštine Čajniče“ broj 5/17).

Prema Odluci Vlade Republike Srpske o stepenu razvijenosti jedinica lokalne samouprave u Republici Srpskoj za 2019. godinu („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 120/18) Opština je svrstana u izrazito nerazvijene jedinice lokalne samouprave Republike Srpske.

Sredstva za rad Opštine u 2019. godinu obezbijedena su iz poreskih i neporeskih prihoda, grantova, transfera između budžetskih korisnika i primitaka od zaduživanja i ostalih primitaka. Navedenim sredstvima finansirana je Opštinska uprava i niži budžetski korisnici, tj. JU Centar za socijalni rad, JPU „Dječije obdanište“, JU Srednjoškolski centar „Petar Petrović Njegoš“, JU Narodna biblioteka "Branko Ćopić“, JU Dom kulture „Filip Višnjić" i drugi primaoci subvencija, grantova i doznaka na ime socijalnih davanja.

Revizijom je obuhvaćen Konsolidovani finansijski izvještaj Opštine Čajniče, kojeg čine finansijski izvještaji Opštinske uprave i naprijed navedenih nižih budžetskih korisnika.

Opština posluje u sistemu trezorskog poslovanja (SOFI) i u Glavnoj knjizi trezora Opštine evidentirane su finansijske transakcije Opštinske uprave i nižih budžetskih korisnika, kao potrošačkih jedinica, u okviru fonda 01 (budžet u užem smislu).

Na Nacrt izvještaja o provedenoj finansijskoj reviziji za period 01.01-31.12.2019. godine nije bilo primjedbi.

Preporuke date u ovom izvještaju, u cilju njihovog naglašavanja, boldovane su i pisane italik slovima.

2. Provođenje preporuka iz prethodnog izvještaja

Glavna služba za reviziju javnog sektora Republike Srpske izvršila je 2018. godine provjeru statusa datih preporuka prilikom revizije Konsolidovanog finansijskog izvještaja Opštine Čajniče za 2015. godinu i sačinila Izvještaj o statusu datih preporuka (broj: IP017-18) u kojem je dala pozitivan zaključak. Opština je provela svih sedam preporuka datih u Izvještaju o reviziji Konsolidovanog finansijskog izvještaja Opštine Čajniče za 2015. godinu i to dvije preporuke vezane za finansijske izvještaje i pet preporuka vezanih za usklađenost poslovanja.

3. Zaključak o funkcionisanju sistema internih kontrola

Organizacija i funkcionisanje sistema internih kontrola Opštine djelimično su definisani postojećim internim aktima (Statut Opštine, Poslovnik o radu Skupštine opštine, Odluka o osnivanju Opštinske uprave, Pravilnik o organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta, Pravilnik o internim kontrolama i internim kontrolnim postupcima). Odlukom o osnivanju i Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta Opštinske uprave („Službeni glasnik opštine Čajniče“, broj: 5/17, 10/18 i 1/19) definisana su područja odgovornosti, nadležnosti organa, te načini finansiranja i funkcionisanja Opštine, a istim je sistematizovano 27 radnih mjesta sa 29 izvršilaca (bez funkcionera). Na dan 31.12.2019.

godine bio je zaposlen 31 radnik i 3 funkcionera, od čega je 29 radnika zaposleno na neodređeno, 1 na određeno vrijeme i 1 pripravnik.

U toku 2019. godine u Opštinskoj upravi izvršen je prijem jednog radnika na određeno vrijeme (zamjena radnika koji je na bolovanju) i jednog pripravnika po osnovu ugovora o finansiranju neto plate pripravnika sa VSS, zaključenog sa JU Zavod za zapošljavanje Republike Srpske (provedena konkursna procedura), dok je u revidiranoj godini za 2 pripravnika istekao pripravnički staž.

Uvidom u dokumentaciju obavljenog godišnjeg popisa imovine i obaveza sa stanjem na dan 31.12.2019. godine revizijom nisu utvrđene materijalno značajne nepravilnosti i neusklađenosti sa Pravilnikom o načinu i rokovima vršenja popisa i usklađivanja knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem imovine i obaveza („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 45/16).

U okviru izdataka i rashoda po osnovu korišćenja roba i usluga revizijom je utvrđeno da je, prilikom evidentiranja jednog dijela faktura obuhvaćenih uzorkom revizije, izvršena pogrešna klasifikacija i to kod evidentiranja advokatskih usluga, poreza na nepokretnosti, usluga čišćenja i održavanja javnih površina, odvoza otpada na deponiju, usluga korišćenja mobilnog telefona, usluga zimske službe, kao i izdataka za nematerijalnu proizvedenu imovinu. Utvrđene nepravilnosti nisu uticale na ukupan iznos iskazan na grupi pomenutih rashoda i izdataka.

Takođe, zbog nefunkcionisanja sistema internih kontrola, revizijom je utvrđena neusklađenost Pojedinačnog kolektivnog ugovora za zaposlene u Opštinskoj upravi opštine Čajniče („Službeni glasnik opštine Čajniče“, broj 4/17 i 7/18) sa Posebnim kolektivnim ugovorom za zaposlene u oblasti lokalne samouprave Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 20/17, 85/18 i 86/18), vezano za utvrđivanje prava na naknadu troškova prevoza i obračun toplog obroka, te neusklađenost Pojedinačnog kolektivnog ugovora za zaposlene u Opštinskoj upravi Čajniče i Pravilnika o platama i naknadama zaposlenih radnika u Opštinskoj upravi Čajniče („Službeni glasnik opštine Čajniče“, broj 4/17 i 7/18) sa članom 271b. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o radu („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 66/18), u smislu da Opština nije uskladila navedena akta od dana stupanja na snagu navedenog Zakona.

Načelnik Opštine je dana 25.12.2019. godine imenovao lice zaduženo za finansijsko upravljanje i kontrolu. Takođe, donesen je Plan rada za uspostavljanje i razvoj sistema finansijskog upravljanja i kontrola za 2020. godinu, strategija upravljanja rizicima i sačinjen godišnji Izvještaj o sprovođenju planiranih aktivnosti na uspostavljanju i razvoju sistema finansijskog upravljanja i kontrole.

Opština nije uredila sistem internih kontrola prema dijelu odredbi Zakona o sistemu internih finansijskih kontrola u javnom sektoru Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 61/16) i Uputstva o načinu i postupku uspostavljanja i sprovođenja sistema finansijskog upravljanja i kontrole („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 99/17), jer nije donijela akt o upravljanju rizicima kojim se uređuju organizacioni ciljevi i zadaci, procjena rizika i upravljanje rizicima (član 8. stav 2 zakona), omogućila zaposlenima jasne i precizne smjernice i instrukcije o njihovoj ulozi i odgovornosti u vršenju finansijskog upravljanja i kontrole (član 10. zakona), identifikovala i procijenila rizike (nije uspostavljen registar rizika), definisala ključne poslovne procese i uspostavila knjigu poslovnih procesa (tačka 22. podtačke 3, 4. i 5. navedenog uputstva), te izvršila analizu postojećih akata i na osnovu toga donijela nova pravila i procedure imajući u vidu da je u proteklom periodu došlo do značajnih izmjena u zakonskoj i podzakonskoj regulativi iz različitih oblasti.

Shodno navedenom i u daljem dijelu izvještaja, uspostavljeni sistem internih kontrola nije u svim segmentima funkcionisao na način da u potpunosti obezbijedi istinito i fer finansijsko izvještavanje i usklađenost.

Preporučuje se načelniku Opštine da obezbijedi da se donesu nedostajuća interna akta, usklade i ažuriraju postojeća interna akta kojima se definiše rad i funkcionisanje Opštine, shodno dijelu odredbi Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o radu i Posebnog kolektivnog ugovora za zaposlene u oblasti lokalne samouprave Republike Srpske, kao i dijelu odredbi Zakona o sistemu internih finansijskih kontrola u javnom sektoru Republike Srpske.

4. Nabavke

Planom i dopunama plana javnih nabavki za 2019. godinu Opština je planirala javne nabavke ukupne vrijednosti od 1.528.562 KM, bez uračunatog poreza na dodatu vrijednost (u daljem dijelu teksta: PDV).

Prema izvještaju o realizaciji nabavki u toku godine provedena su 22 postupka javnih nabavki, ugovorene vrijednosti od 757.350 KM (bez PDV-a) ili 50% od planiranih nabavki i to 5 otvorenih postupaka (566.483 KM), 5 konkurentskih zahtjeva (135.315 KM), 10 direktnih sporazuma (40.047 KM) i 2 pregovaračka postupka (15.505 KM).

Revizijskim ispitivanjem obuhvaćeni su postupci javnih nabavki u vrijednosti od 451.183 KM (bez PDV-a), što je 60% od ukupno ugovorene vrijednosti nabavki (obuhvaćena su dva otvorena postupka u iznosu od 343.918 KM - kreditno zaduženje Opštine i revitalizacija zelene pijace, dva konkurentska postupka u iznosu od 87.494 KM - sanacija hotela Čajniče i ljetne bašte, jedan pregovarački postupak bez objave obavještenja u iznosu od 9.783 KM - dodatni radovi na hotelu Čajniče i dva direktna sporazuma u iznosu od 9.988 KM - izrada projektne dokumentacije i asfaltiranje gradskih ulica).

Kod revizijom obuhvaćenih postupaka javnih nabavki utvrđeno je da dio nabavki roba, usluga i radova nije proveden u skladu sa odredbama Zakona o javnim nabavkama („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 39/14), jer Opština nije:

- objavila na internet stranici osnovne elemente ugovora, što nije u skladu sa članom 75. stav (2),
- kod provođenja nabavke kreditnog zaduženja Opštine Čajniče, objavila obavještenje o dodjeli ugovora u roku od 30 dana od dana zaključivanja ugovora, dostavila Agenciji za javne nabavke izvještaj o nabavci, objavila sažetak obavještenja o nabavci i obavještenja o dodjeli ugovora, što nije u skladu sa članom 74. stav (1), 75. stav (1) i 36. stav (1),
- kod provođenja nabavke sanacije ljetne bašte i dijela krova i portalnih otvora hotela, sačinila zapisnik o pregledu i ocjeni ponuda i zaključila ugovor najkasnije u roku od 10 dana od dana okončanja postupka javne nabavke, što nije u skladu sa članom 65. stav (2), 89. stav (3),
- kod nabavke dodatnih radova na hotelu Čajniče, objavila na internet stranici informacije o pregovaračkom postupku bez objavljivanja obavještenja o nabavci koju namjerava da provodi, što nije u skladu sa članom 28. stav (4),
- kod nabavke izvođenja radova tekućeg održavanja asfaltnih zastora na gradskim ulicama, dostavila Agenciji za javne nabavke izvještaj o provedenom postupku nabavke u roku od 30 dana od dana okončanja postupka javne nabavke, što nije u skladu sa članom 75. stav (1).

Preporučuje se načelniku Opštine da obezbijedi da se nabavke roba, usluga i radova vrše u skladu sa članom 28. stav (4), 36. stav (1), 65. stav (2), 74. stav (1), 75. stav (1) i (2) i 89. stav (3) Zakona o javnim nabavkama.

5. Priprema i donošenje budžeta

Odluke o budžetu i izvršenju budžeta za 2019. godinu u iznosu od 3.040.600 KM, Skupština opštine je usvojila 27.12.2018. godine. Odluka o usvajanju rebalansa budžeta za 2019. godinu, u iznosu od 4.082.510 KM, donesena je 27.12.2019. godine.

Rebalansom su planirani budžetski prihodi u iznosu od 3.173.700 KM i to poreski prihodi od 1.940.340 KM, neporeski prihodi od 887.360 KM, transferi između ili unutar jedinica vlasti od 235.000 KM i grantovi od 111.000 KM. Primici su planirani u iznosu od 908.810 KM i to primici od zaduživanja od 900.000 KM i ostali primici 8.810 KM.

Budžetska potrošnja planirana je za tekuće rashode u iznosu od 2.768.580 KM (rashodi za lična primanja zaposlenih 1.338.445 KM, rashodi po osnovu korišćenja roba i usluga 661.454 KM, rashodi finansiranja i drugi finansijski troškovi 38.060 KM, subvencije 13.000 KM, grantovi 323.330 KM, doznake na ime socijalne zaštite koje se isplaćuju iz budžeta 408.500 KM i transferi između i unutar jedinica vlasti 670 KM). Izdaci su planirani u iznosu od 1.313.930 KM i to za izdatke za nefinansijsku imovinu 1.050.880 KM, izdatke za otplatu dugova 254.240 KM i ostale izdatke 8.810 KM.

Opština je poslije Rebalansa budžeta vršila preraspodjelu budžetskih sredstava bez odluke načelnika Opštine, što nije u skladu sa članom 8. Odluke o izvršenju Rebalansa budžeta opštine Čajniče broj: 01/1-02-118/19 od 27.12.2019. godine i članom 41. Zakona o budžetskom sistemu Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 121/12, 52/14, 103/15 i 15/16).

Preporučuje se načelniku Opštine da obezbijedi da se preraspodjela budžetskih sredstava vrši u skladu sa članom 41. Zakona o budžetskom sistemu Republike Srpske.

6. Finansijski izvještaji

Opština je sačinila Konsolidovani finansijski izvještaj u skladu sa članom 26. Pravilnika o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 15/17) i konsolidovane obrasce sa Napomenama dostavila Ministarstvu finansija Republike Srpske u skladu sa članom 49. stav (6) naprijed navedenog pravilnika.

Opština nije izvršila konsolidaciju pri sačinjavanju Konsolidovanog finansijskog izvještaja za 2019. godinu kako je propisano članom 123. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 115/17 i 118/18), jer nije izvršila uključivanje entiteta pod kontrolom (JKP „Vrelo“ Čajniče) dodavanjem neto imovine/kapitala iz bilansa stanja istih u Konsolidovani bilans stanja.

Preporučuje se načelniku Opštine da obezbijedi da se konsolidacija entiteta javnog sektora koji nisu budžetski korisnici vrši u skladu sa članom 123. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike.

6.1. Izvještaj o izvršenju budžeta

U obrascu Periodičnog izvještaja o izvršenju budžeta - PIB i obrascu Periodični izvještaj o izvršenju po računovodstvenim fondovima - PIF za period 01.01-31.12.2019. godine iskazani su budžetski prihodi i primici u iznosu od 4.127.580 KM, što je 1% više u odnosu na rebalans budžeta, a budžetski rashodi i izdaci u iznosu od 3.604.531 KM ili 12% niže u odnosu na rebalans budžeta. Skupština opštine je dana 19.06.2020. godine donijela odluku kojom se usvaja Izvještaj o izvršenju budžeta Opštine Čajniče za 2019. godinu.

6.1.1. Prihodi i primici

Opština je iskazala prihode i primitke u ukupnom iznosu od 4.127.580 KM i isti se u cjelosti odnose na fond 01.

6.1.1.1. Prihodi

Budžetske prihode čine poreski prihodi, neporeski prihodi, grantovi i transferi entiteta.

Poreski prihodi iskazani su u iznosu od 2.001.485 KM. Najvećim dijelom odnose se na indirektno poreze prikupljene od Uprave za indirektno oporezivanje Republike Srpske (1.815.061 KM), poreze za lična primanja i prihode od samostalnih djelatnosti (88.361 KM), poreze na imovinu (75.437 KM) i akcize (22.235 KM).

Neporeski prihodi iskazani su u iznosu od 845.510 KM. Odnose se na prihode od zakupa i rente (4.980 KM), administrativnih naknada i taksi (7.057 KM), komunalnih naknada i taksi (59.554 KM), naknada po raznim osnovama (686.435 KM), prihoda od pružanja javnih usluga (25.774 KM), novčanih kazni (640 KM) i ostalih neporeskih prihoda (61.070 KM).

Prihodi od zakupa i rente najvećim dijelom se odnose na naknadu za uređivanje građevinskog zemljišta u svrhu izdavanja rješenja za stambenu nadogradnju poslovnog objekta u Čajniču (3.011 KM). Navedena pozicija manje je iskazana za iznos od 42.739 KM (obrazloženo na poziciji ostalih neporeskih prihoda).

Naknade po raznim osnovama najvećim dijelom čine naknade za uređenje građevinskog zemljišta 1.966 KM po osnovu Zakona o uređenju prostora i građenju ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj: 40/13, 2/15, 106/15 i 3/16), naknade za korištenje šuma 607.254 KM, naknade za obavljanje poslova u privatnoj svojini (FUŠ) 31.316 KM po osnovu Zakona o šumama ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 75/08 i 60/13), naknade za vode 10.289 KM po osnovu Zakona o vodama ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj: 50/06, 92/09 i 121/12), naknade za korišćenje komunalnih dobara 33.346 KM po osnovu Zakona o komunalnim djelatnostima ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 124/11) i sredstva za finansiranje posebnih mjera zaštite od požara 2.265 KM po osnovu Zakona o zaštiti od požara („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 71/12). Za navedene naknade doneseni su programi utroška sredstava, za koje je Skupština opštine dala saglasnost, a za programe utroška namjenskih sredstava od naknada za šume i vode obezbijedena je saglasnost od Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede Republike Srpske. O izvršenom utrošku sredstava ostvarenih po osnovu navedenih naknada podnesen je izvještaj Skupštini opštine.

Prihodi od pružanja javnih usluga čine najvećim dijelom prihodi nižih budžetskih korisnika i to JPU Dječiji vrtić "Bajka" u iznosu od 20.303 KM po osnovu naknade za smještaj djece u vrtić.

Ostali neporeski prihodi iskazani su u iznosu od 61.070 KM. Najvećim dijelom odnose se na prihode po osnovu zakupa poslovnih prostorija (42.739 KM), Zavoda za zapošljavanje – pripravnici (9.785 KM), prihoda po osnovu obustava radnicima za prekoračenje dozvoljenog limita za upotrebu mobilnih telefona (3.672 KM).

Prihodi od zakupa poslovnih prostorija ostvareni su po osnovu uplata od strane zakupaca poslovnih prostora (deset pravnih lica i dva fizička lica). Opština je naprijed navedene prihode evidentirala suprotno članu 130. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 98/16, 115/17 i 118/18), te su ostali neporeski prihodi precijenjeni za 42.739 KM, a potcijenjeni prihodi od zakupa i rente.

Preporučuje se načelniku Opštine da obezbijedi da se evidentiranje prihoda od zakupa poslovnog prostora vrši u skladu sa članom 130. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike.

Grantovi su iskazani u iznosu od 120.092 KM. U 2019. godini Savjet Ministara BiH- trezor BiH odobrio je i doznačio Opštini iznos od 30.000 KM na ime rekonstrukcije i adaptacije JU Dom kulture "Filip Višnjić" Čajniče. Opština je zaključila ugovor sa Fondom za razvoj Republike Srpske na osnovu Finansijskog mehanizma za finansiranje projekata integrisanog i održivog lokalnog razvoja u Republici Srpskoj, a kojim je planirana revitalizacija zelene pijace u Čajniču. Od Fonda za razvoj Republike Srpske obezbijedena su sredstva u iznosu od 90.091 KM.

Transferi od entiteta realizovani su u iznosu od 251.681 KM. Odnose se na sredstva od Ministarstva uprave i lokalne samouprave za izrazito nerazvijene opštine u iznosu od 59.280 KM, sredstva od Ministarstva zdravlja i socijalne zaštite na ime isplata oblika socijalne zaštite u iznosu od 122.729 KM i sredstva od Ministarstva prosvjete i kulture u iznosu od 3.272 KM, na ime predškolskog obrazovanja. Od Ministarstva zdravlja i socijalne zaštite realizovana su sredstva u iznosu od 31.400 na ime lične invalidnine, a od Ministarstva uprave i lokalne samouprave doznačena su sredstva u iznosu od 1.000 KM na ime opremanja matičnog ureda. Ministarstvo za prostorno uređenje je doznačilo 10.000 KM na ime regulacionog plana. Takođe, kabinet predsjednika Republike Srpske doznačio je 20.000 KM JPU Dječiji vrtić "Bajka" za adaptaciju objekta, a Ministarstvo trgovine i turizma odobrilo je i doznačilo JU "Turistička organizacija" Čajniče iznos od 4.000 KM.

6.1.1.2. Primici

Ukupni primici su iskazani u iznosu od 908.812 KM i odnose se na primitke od zaduživanja i ostale primitke iz transakcija sa drugim jedinicama vlasti.

Primici od zaduživanja iskazani su u iznosu od 900.000 KM i u cjelosti se odnose na primitke od uzetih zajmova, tj. na dugoroči kredit uzet od Nove banke a.d. Banja Luka sa rokom otplate od 10 godina. Iznos od 800.000 KM namijenjen je za kapitalne investicije, a iznos od 100.000 KM za refinansiranje postojećih obaveza. Sredstva su povučena u septembru 2019. godine sa nominalnom kamatnom stopom 4,80% i mjesečnim anuitetom u iznosu od 9.458 KM. Prilikom plasmana kreditnih sredstava otvoren je poseban podračun, tj. račun posebnih namjena Opštine Čajniče, preko koga banka vrši distribuciju kreditnih sredstava u skladu sa kapitalnim projektima koji dospjevaju na plaćanje.

Ostali primici iskazani su u iznosu od 8.812 KM i u cjelosti se odnose ostale primitke iz transakcija sa drugim jedinicama vlasti, tj. na naknadu plate za vrijeme korišćenja porodiljskog odsustva koja se refundira od JU Javni fond za dječiju zaštitu Republike Srpske.

6.1.2. Rashodi i izdaci

Rashodi i izdaci iskazani su u ukupnom iznosu od 3.604.531 KM, što je 12% niže u odnosu na rebalans budžeta i isti se u cijelosti odnose na fondu 01.

6.1.2.1. Rashodi

Rashodi su iskazani u ukupnom iznosu od 2.837.342 KM. Izvršenje na navedenoj poziciji je 2% više u odnosu na rebalans budžeta. Opština je poslije rebalansa budžeta vršila preraspodjelu sredstava (realokacije) unutar pozicija rashoda bez odluka o preraspodjeli sredstava načelnika Opštine (obrazloženo pod tačkom 5. izvještaja). Rashode čine tekući rashodi i transferi između ili unutar jedinica vlasti.

Tekući rashodi iskazani su u iznosu od 2.836.669 KM i čine ih rashodi za lična primanja zaposlenih, rashodi po osnovu korišćenja roba i usluga, rashodi finansiranja i drugi finansijski troškovi, subvencije, grantovi i doznake na ime socijalne zaštite koje se isplaćuju iz budžeta opština.

Rashodi za lična primanja zaposlenih iskazani su u iznosu od 1.359.556 KM. Rashode za lična primanja zaposlenih čine rashodi za bruto plate zaposlenih (1.152.073 KM), bruto

naknade troškova i ostalih ličnih primanja zaposlenih (199.537 KM) i otpremnine i jednokratne pomoći (7.946 KM).

Rashodi za bruto naknade troškova i ostalih ličnih primanja zaposlenih po osnovu rada najvećim dijelom odnose se na rashode za naknade za prevoz na posao i sa posla (21.816 KM), topli obrok (67.992 KM), regres (30.375 KM), jubilarne nagrade (14.275 KM), dnevnice za službena putovanja u zemlji (10.180 KM) i rashode po osnovu doprinosa (48.666 KM).

Rashodi za otpremnine i jednokratne pomoći najvećim dijelom odnose se na otpremnine po kolektivnom ugovoru (2.304 KM) i novčane pomoći u slučaju smrti člana uže porodice (5.042 KM).

Obračun plate za pripravnika vršen je u utvrđenom neto iznosu od 500 KM na osnovu Ugovora o finansiranju neto plate pripravnika, zaključenog sa JU Zavod za zapošljavanje Republike Srpske, kao i obračun toplog obroka koji je vršen u visini 0,75% prosječne neto plate u Republici Srpskoj za 2017. godinu, što nije u skladu sa članom 7. i 10. stav (7) Posebnog kolektivnog ugovora za zaposlene u oblasti lokalne samouprave Republike Srpske. Navedenim članom 7. i 10. stav (7) je propisano da se osnovna plata pripravnika sa visokim, višim ili srednjim obrazovanjem utvrđuje i isplaćuje u iznosu od 80% plate kao treće, pete ili šeste platne grupe iz člana 6. stav (2) Posebnog kolektivnog ugovora za zaposlene u oblasti lokalne samouprave Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 20/17, 85/18 i 86/18), kao i da zaposlenom pripada naknada za topli obrok za vrijeme jednog radnog dana, kao i u slučaju obavljanja prekovremenog rada dužeg od tri časa dnevno, u visini od 0,75% prosječne mjesečne plate nakon oporezivanja u Republici Srpskoj za prethodnu godinu.

Takođe, Opština nije vršila obračun poreza i doprinosa na naknade članovima komisija i radnih grupa, doprinosa za PIO (18,5%) na ugovore o djelu, doprinosa za PIO (4,5%) i doprinosa za zdravstvo (12%) po osnovu zaključenih ugovora o stručnom osposobljavanju, kao i poreza i doprinosa na jubilarne nagrade, što nije u skladu sa članom 3. stav (1) tačka 1) Zakona o porezu na dohodak („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 60/15, 5/16, 66/18 i 105/19), članom 3. stav (1) tačka 3), 6. stav (4), 7. stav (1) tačka 3) i 10. stav (1) Zakona o doprinosima („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 114/17 i 112/19).

Preporučuje se načelniku Opštine da obezbijedi da se obračun osnovne plate pripravnika i naknada za topli obrok vrši u skladu sa članom 7. i 10. stav (7) Posebnog kolektivnog ugovora za zaposlene u oblasti lokalne samouprave Republike Srpske, kao i obračun poreza i doprinosa na jubilarne nagrade, ugovore o stručnom osposobljavanju, naknade članovima komisija i radnih grupa, ugovore o djelu vrši u skladu sa članom 3. stav (1) tačka 3), 6. stav (4), 7. stav (1) tačka 3) i 10. stav (1) Zakona o doprinosima.

Rashodi po osnovu korišćenja roba i usluga iskazani su u iznosu od 661.454 KM, što je 2% više u odnosu na rebalans budžeta. Čine ih rashodi po osnovu utroška energije, komunalnih, komunikacionih i transportnih usluga, režijskog materijala, materijala za posebne namjene, tekućeg održavanja, putovanja i smještaja, stručnih usluga, održavanja javnih površina i ostalih neklasifikovanih rashoda.

Rashodi po osnovu utroška energije, komunalnih, komunikacionih i transportnih usluga iskazani su u iznosu od 102.704 KM. Najvećim dijelom odnose se na rashode po osnovu utroška električne energije (25.300 KM), centralnog grijanja (13.814 KM), ogrevnog drveta (12.826 KM), komunalnih usluga (9.742 KM) i komunikacionih usluga (35.252 KM).

Rashodi za režijski materijal iskazani su u iznosu od 20.899 KM. Najvećim dijelom odnose se na rashode za obrasce, papir i ostali kancelarijski materijal (15.154 KM), kompjuterski

materijal (2.856 KM) i rashode za stručnu literaturu, časopise, štampu i službena glasila (2.222 KM).

Rashodi za materijal za posebne namjene iskazani su u iznosu od 14.311 KM i čine ih rashodi za materijal za potrebe Civilne zaštite (7.409 KM) i hranu za potrebe obdaništa (6.902 KM).

Rashodi za tekuće održavanje iskazani su u iznosu od 65.137 KM. Najvećim dijelom odnose se na rashode za tekuće održavanje zgrada (32.753 KM), objekata drumskog saobraćaja (25.955 KM) i prevoznih sredstava (6.668 KM).

Rashodi po osnovu putovanja i smještaja iskazani su u iznosu od 45.896 KM. Odnose se na rashode po osnovu utroška goriva (22.781 KM), prevoza ličnim vozilom (20.094 KM) i službenog putovanja i smještaja (3.021 KM).

Rashodi za stručne usluge iskazani su u iznosu od 42.783 KM. Odnose se na rashode za bankarsku proviziju (8.860 KM), osiguranje vozila (4.849 KM), osiguranje zaposlenih (2.682 KM), održavanje licenci (4.459 KM), održavanje programa (3.233 KM), usluga informisanja (1.891 KM) i ostalih stručnih usluga (16.809 KM).

Rashodi za usluge održavanja javnih površina i zaštite životne sredine iskazani su u iznosu od 87.392 KM. Odnose se na rashode za usluge zimске službe (23.242 KM), programe zajedničke komunalne potrošnje (34.000 KM) i rashode po osnovu utroška električne energije za javnu rasvjetu (30.150 KM).

Ostali neklasifikovani rashodi iskazani su u iznosu od 282.332 KM. Odnose se na rashode za bruto naknade za rad van radnog odnosa (66.353 KM), reprezentaciju (32.942 KM), proslave državnih i opštinskih praznika (33.994 KM), odborničke naknade (86.402 KM), naknade volonterima (23.100 KM) i bruto naknade za povremene i privremene poslove (39.541 KM).

Rashodi finansiranja i drugi finansijski troškovi iskazani su u iznosu od 46.659 KM ili 23% više u odnosu na rebalans budžeta. Odnose se na kamate po osnovu lizinga (983 KM), kamate na primljene kredite (41.176 KM) i troškove obrade kreditne dokumentacije za zajam primljen u zemlji (4.500 KM).

Subvencije su iskazane u iznosu od 12.679 KM ili 2% niže u odnosu na rebalans budžeta. Opština je u revidiranoj godini donijela Pravilnik o dodjeli podsticaja za razvoj poljoprivredne proizvodnje u 2019. godini („Službeni glasnik opštine Čajniče“, broj 7/19) i istim je predviđena podrška biljnoj proizvodnji (proizvedeno i predato jagodičasto voće), posjeta sajmovima i subvencionisanje učešća u projektima u oblasti poljoprivrede. Pravo na novčanu premiju po osnovu proizvedenog i predatog jagodičastog voće-malina ostvarilo je 67 korisnika.

Grantovi su iskazana u iznosu od 320.458 KM i za 1% su niži u odnosu na rebalans budžeta. Najvećim dijelom odnose se na tekuće grantove političkim organizacijama (4.950 KM), Crvenom krstu Čajniče (15.500 KM), sportskim organizacijama (139.666 KM), udruženjima građana (4.042 KM), Boračkoj organizaciji (19.500 KM), Domu zdravlja (72.000 KM), Veterinarskoj stanici (5.080 KM), KUD "Izvor" Čajniče (9.000 KM), Udruženju poljoprivrednih proizvođača (3.000 KM), Eko centru (1.800 KM), Zanatsko-preduzetničkoj komori (1.000 KM), Vatrogasnom društvu (43.200 KM), Lovačkom društvu (1.000 KM) i Savezu opština i gradova (1.000 KM).

Opština Čajniče nije u potpunosti vršila primjenu Metodologije upravljanja grantovima za programe i projekte koji se finansiraju ili sufinansiraju sredstvima Opštine („Službeni glasnik Opštine Čajniče“, broj 2/18) i to u dijelu koji se odnosi na obavezu raspisivanja javnog poziva za dodjelu sredstava granta, imenovanje komisije za ocjenu i odabir projektnih prijedloga, zaključivanje ugovora sa korisnicima granta, kao i dostavljanje izvještaja o dodijeljenim grantovima na razmatranje i usvajanje Skupštini opštine.

Preporučuje se načelniku Opštine da obezbijedi da se u potpunosti primjenjuje Metodologija upravljanja grantovima za programe i projekte koji se finansiraju ili sufinansiraju sredstvima Opštine, u dijelu koji se odnosi na obavezu raspisivanja javnog poziva za dodjelu sredstava granta, imenovanje komisije za ocjenu i odabir projektnih prijedloga, zaključivanje ugovora sa korisnicima granta, te dostavljanje izvještaja o dodijeljenim grantovima na razmatranje i usvajanje Skupštini opštine.

Doznake na ime socijalne zaštite koje se isplaćuju iz budžeta Republike, opština i gradova su iskazane u iznosu od 435.863 KM, što je 7% više u odnosu na rebalans budžeta. Čine ih doznake građanima koji se isplaćuju iz budžeta Republike, opština i gradova u iznosu od 424.684 KM i doznake pružaocima usluga socijalne zaštite koje se isplaćuju iz budžeta Republike, opština i gradova u iznosu od 11.179 KM.

Doznake građanima koji se isplaćuju iz budžeta Republike, opština i gradova odnose se najvećim dijelom na stalnu novčanu pomoć koja se isplaćuje štićenicima ustanova socijalne zaštite (27.892 KM), dodatak za pomoć i njegu drugog lica (207.246 KM), pomoć učenicima, studentima i pojedincima u oblasti nauke i kulture (77.422 KM), ostale tekuće doznake štićenicima ustanova socijalne zaštite (29.375 KM), ostale tekuće doznake građanima koje se isplaćuju iz budžeta opštine (22.352 KM), jednokratne novčane pomoći koje se isplaćuju štićenicima ustanova socijalne zaštite (9.400 KM), tekuće pomoći porodicama palih boraca, ratnih vojnih invalida i civilnih žrtava rata (8.402 KM), tekuće pomoći izbjeglim i raseljenim licima (5.195 KM) i tekuće pomoći penzionerima i nezaposlenim licima (6.000 KM).

Doznake pružaocima usluga socijalne zaštite koje se isplaćuju iz budžeta Republike, opština i gradova odnose se na ostale doznake pružaocima usluga socijalne zaštite, tj. na pravo na zdravstveno osiguranje koje je ostvarivalo, na mjesečnom nivou, oko 13 štićenika Centra za socijalni rad.

6.1.2.2. Izdaci

Izdaci su iskazani u ukupnom iznosu od 767.189 KM ili 58% u odnosu na rebalans budžeta i u cijelosti se odnose na fondu 01. Čine ih izdaci za nefinansijsku imovinu (517.322 KM), otplatu dugova (241.055 KM) i ostali izdaci (8.812 KM).

Izdaci za nefinansijsku imovinu iskazani su u iznosu od 517.322 KM. Odnose se na izgradnju i pribavljanje zgrada i objekata (126.936 KM), investiciono održavanje (7.988 KM), nabavku postrojenja i opreme (5.272 KM), nabavku nematerijale proizvedene imovine (310.623 KM), nabavku nematerijalne neproizvedene imovine (65.004 KM) i nabavku knjiga za gradsku biblioteku (1.499 KM).

Opština je pogrešno klasifikovala izdatke koji se odnose na sanaciju i adaptaciju Zelene pijace i hotela u Čajniču, te je precijenila izdatke za nematerijalnu proizvedenu imovinu za 310.623 KM, a potcijenila izdatke za investiciono odražavanje, rekonstrukciju i adaptaciju zgrada i objekata.

Izdaci za otplatu dugova odnose se na izdatke za otplatu glavnice primljenih zajmova u zemlji (237.119 KM) i izdatke za otplatu glavnice zajmova primljenih od lizing društava za motorno vozilo (3.936 KM). Izdaci za otplatu glavnice primljenih zajmova u zemlji odnose se na otplatu glavnice kredita Nove banke Banja Luka (17.645 KM) i tri kredita NLB Razvojnje banke Banja Luka (219.474 KM).

Ostali izdaci u iznosu od 8.812 KM odnose se na izmirene obaveze po osnovu neto plate za porodijsko odsustvo.

6.1.3. Budžetski rezultat (suficit/deficit)

Budžetski rezultat iskazan je u negativnom iznosu od 135.896 KM (deficit). Skupština opštine Čajniče je dana 19.06.2020. godine donijela je Odluku o pokriću deficita po

obračunu budžeta za 2019. godinu i to smanjenjem tekuće budžetske potrošnje i izdataka za nefinansijsku imovinu u 2020. godini.

6.1.4. Neto finansiranje

Neto finansiranje je iskazano u iznosu od 658.945 KM, kao razlika primitaka od zaduživanja 900.000 KM i izdataka za otplatu glavnice promljenih zajmova u zemlji u iznosu od 241.055 KM.

6.1.5. Razlika u finansiranju

Razlika u finansiranju je iskazana u iznosu od 523.049 KM, a čine je budžetski deficit (135.896 KM) i neto finansiranje (658.945 KM).

6.2. Bilans uspjeha

6.2.1. Prihodi

U bilansu uspjeha prihodi su iskazani u iznosu od 3.221.085 KM, a odnose se na poreske i neporeske prihode, grantove, transfere između budžetskih jedinica različitih nivoa vlasti (obrazloženo u tački 6.1.1. ovog izvještaja) i prihode obračunskog karaktera.

Prihodi obračunskog karaktera iskazani su u iznosu od 2.317 KM i odnose na prihode evidentirane na osnovu Izvještaja iz jedinstvene evidencije o prijavljenim i uplaćenim porezima.

6.2.2. Rashodi

Rashodi su iskazani u iznosu 3.466.625 KM. Odnose se na tekuće rashode u iznosu od 2.836.669 KM, rashode obračunskog karaktera u iznosu od 629.283 KM i transfere između različitih jedinica vlasti u iznosu od 673 KM (objašnjeno u tački 6.1.2. izvještaja).

Rashodi obračunskog karaktera odnose se u cijelosti na rashode po osnovu obračunate amortizacije u 2019. godini i to rashoda amortizacije Opštinske uprave u iznosu od 618.960 KM i rashoda amortizacije nižih budžetskih korisnika u iznosu od 10.323 KM.

6.2.3. Finansijski rezultat

U Bilansu uspjeha za period 01.01-31.12.2019. godine, kao razlika prihoda (3.221.085 KM) i rashoda (3.466.625 KM), iskazan je negativan finansijski rezultat u iznosu od 245.540 KM.

6.3. Bilans stanja

U obrascu Bilansa stanja Opštine, na dan 31.12.2019. godine, iskazana je uravnotežena vrijednost aktive i pasive u iznosu od 10.833.723 KM.

Opština je u konsolidovanom obrascu Bilansa stanja na pozicijama imovine i obaveza evidentirala robne kredite zaposlenih Opštine i nižih budžetskih korisnika. Izmirenje istih je vršeno sa pozicija ličnih primanja zaposlenih. Naprijed navedena imovina i obaveze ne predstavljaju imovinu/obaveze Opštine i nižih budžetskih korisnika i ne mogu biti predmet evidentiranja u poslovnim evidencijama istih. U toku revizije izvršeno je isknjižavanje navedenih događaja iz poslovnih evidencija Opštine i nižih budžetskih korisnika. Naprijed navedene poslovne promjene nisu evidentirane kroz bilans uspjeha, te nisu imale uticaj na finansijski rezultat tekuće, a ni prethodnih godina.

6.3.1. Aktiva

Poslovna aktiva iskazana je u iznosu od 24.680.088 KM bruto vrijednosti, ispravke vrijednosti 13.846.365 KM i neto vrijednosti 10.833.723 KM, a čine je tekuća i stalna imovina.

6.3.1.1. Tekuća imovina

Tekuća imovina iskazana je u iznosu od 1.545.336 KM bruto vrijednosti, ispravke vrijednosti 366.824 KM i neto vrijednosti 1.178.512 KM. Odnosi se na gotovinu, kratkoročna potraživanja i kratkoročnu finansijsku imovinu i razgraničenja iz transakcija sa drugim jedinicama vlasti.

Gotovina je iskazana u iznosu od 742.982 KM, a odnosi se na novčana sredstva u blagajni (757 KM) i novčana sredstva na bankovnim računima (742.225 KM).

Kratkoročna potraživanja iskazana su u iznosu od 457.729 KM bruto vrijednosti, ispravke vrijednosti od 366.824 KM i neto vrijednosti od 90.905 KM. Najvećim dijelom se odnose na potraživanja od zaposlenih i potraživanja po osnovu nenaplaćenih poreza, doprinosa i neporeskih prihoda. Navedena pozicija je manje iskazana za iznos od 246.029 KM, što je obrazloženo na poziciji kratkoročna finansijska imovina i razgraničenja iz transakcija unutar iste jedinice vlasti.

Potraživanja od zaposlenih iskazana su u iznosu od 19.591 KM i odnose se na robne kredite zaposlenih u Opštini i nižih budžetskih korisnika (detaljnije obrazloženo pod tačkom 6.3. Bilans stanja).

Potraživanja za nenaplaćene poreze, doprinose i neporeske prihode iskazana su bruto vrijednosti od 438.118 KM, ispravke vrijednosti od 366.824 KM i neto vrijednosti od 71.294 KM.

Neto vrijednost čine potraživanja za nenaplaćene poreze evidentirane na osnovu Izvještaja iz jedinstvene evidencije o prijavljenim i uplaćenim porezima u iznosu od 49.680 KM i potraživanja za nenaplaćene neporeske prihode, tj. potraživanja za nenaplaćene naknade i takse u iznosu od 21.614 KM. Na kraju izvještajnog perioda Opština je izvršila korekciju potraživanja po osnovu naknada i taksi, koja nisu naplaćena u periodu dužem od godinu dana, u iznosu od 65.713 KM. Nadležna odjeljenja preduzimaju mjere za naplatu potraživanja po osnovu naknada koje su u nadležnosti Opštine, putem opomena pred tužbu i tužbi.

Kratkoročna finansijska imovina i razgraničenja iz transakcija sa drugim jedinicama vlasti iskazana su u iznosu od 344.625 KM bruto i neto vrijednosti. Čine ih najvećim dijelom potraživanja za transfere (28.191 KM), Fonda za razvoj (54.055 KM), potraživanja od Šumskog gazdinstva „Vučevica“ Čajniče (220.351 KM) i potraživanja od zakupa poslovnih prostora (25.678 KM).

Navedena pozicija je precijenjena za iznos od 246.029 KM, a potcijenjena kratkoročna potraživanja i to potraživanja po osnovu izvršenih usluga-zakupa poslovnog prostora (25.678 KM) i potraživanja za nenaplaćene naknade po osnovu korišćenja šuma (220.351 KM), jer Opština nije potraživanja za nenaplaćene naknade po osnovu korišćenja šuma i izvršene usluge-zakupa evidentirala na kratkoročnim potraživanjima, tj. u skladu sa članom 68. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 98/16, 115/17 i 118/18).

Preporučuje se načelniku Opštine da obezbijedi da se evidentiranje naknada po osnovu korišćenja šuma i zakupa poslovnog prostora vrši u skladu sa članom 68. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike.

6.3.1.2. Stalna imovina

Stalna imovina je iskazana u bruto iznosu od 23.134.752 KM, ispravke vrijednosti 13.479.541 KM i neto vrijednosti 9.655.211 KM. Odnosi se na dugoročnu finansijsku imovinu i nefinansijsku imovinu u stalnim sredstvima.

Dugoročna finansijska imovina iskazana je u iznosu od 21.946 KM. Odnosi se na potraživanja za poreze, doprinose i neporeske prihode za koje je produžen rok plaćanja i ista su evidentirana na osnovu Izvještaja iz jedinstvene evidencije o prijavljenim i uplaćenim porezima.

Nefinansijska imovina u stalnim sredstvima iskazana je u iznosu od 23.112.806 KM bruto vrijednosti, 13.479.541 KM ispravke vrijednosti i 9.633.265 KM neto vrijednosti. Odnosi se na proizvedenu stalnu imovinu, dragocjenosti, neproizvedenu stalnu imovinu i nefinansijsku imovinu u stalnim sredstvima u pripremi.

Proizvedena stalna imovina iskazana je u iznosu od 19.236.773 KM bruto vrijednosti, 13.479.513 KM ispravke vrijednosti i 5.757.260 KM neto vrijednosti. Čine je zgrade i objekti, postrojenja i oprema i nematerijalna proizvedena imovina.

Zgrade i objekti iskazani su u iznosu od 18.382.345 KM bruto vrijednosti, 12.924.261 KM ispravke vrijednosti i 5.458.084 KM neto vrijednosti.

Povećanje na navedenoj poziciji iskazano je u ukupnom iznosu od 584.359 KM i najvećim dijelom se odnosi na radove na rekonstrukciji i adaptaciji Hotela Čajniče (407.369 KM) i zelene pijace (125.098 KM). Smanjenje na poziciji zgrada i objekata iskazano je po osnovu obračuna amortizacije u iznosu od 575.927 KM.

Opština je u toku godine izdavala u zakup deset poslovnih prostora čija je ukupna bruto vrijednost 2.838.593 KM, ispravka vrijednosti 2.267.771 KM i neto vrijednost 570.817 KM i iste je evidentirala na navedenoj poziciji, što nije u skladu sa članom 29. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 115/17 i 118/18) i zahtjevima MRS-JS 16 - Investiciona imovina, paragrafi 7, 20. i 26, te su zgrade i objekti precijenjeni, a investiciona imovina potcijenjena za 570.817 KM.

Preporučuje se načelniku Opštine da obezbijedi da se imovina koja je data u zakup evidentira kao investiciona imovina u skladu sa članom 29. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike i zahtjevima MRS-JS 16 – Investiciona imovina, paragrafi 7, 20. i 26.

Postrojenja i oprema iskazani su u iznosu od 716.796 KM bruto vrijednosti, 502.382 KM ispravke vrijednosti i 214.414 KM neto vrijednosti.

U 2019. godini izvršene su nabavke opreme ukupne vrijednosti od 8.337 KM, od čega se najveći dio nabavki odnosi na Opštinsku upravu (kancelarijski namještaj 4.346 KM, računarska oprema 1.235 KM i školske knjige 1.499 KM).

Smanjenje na poziciji postrojenja i oprema po osnovu obračunate amortizacije iskazano je u iznosu od 43.508 KM, a smanjenje po osnovu otpisa u iznosu od 1.076 KM.

Nematerijalna proizvedena imovina iskazana je u iznosu od 137.632 KM bruto vrijednosti, 52.870 KM ispravke vrijednosti i 84.762 KM sadašnje vrijednosti. Odnosi se na neto vrijednost elaborata o prirodnim mineralnim resursima (2.500 KM), plana eksploatacije lomljenog kamena (2.905 KM), projekata šumskoprivredne osnove za privatne šume (53.424 KM) i regulacionog plana Opštine (25.933 KM).

Dragocjenosti su iskazane u iznosu 5.399 KM, a čine ih umjetničke slike i arhivska građa (matične i ostale knjige).

Neproizvedena stalna imovina iskazana je u iznosu od 3.276.988 KM i odnosi na poljoprivredno zemljište u iznosu od 3.228.486 KM i šumu u iznosu od 48.502 KM.

Nefinansijska imovina u stalnim sredstvima u pripremi iskazana je u iznosu od 593.618 KM. Odnosi se najvećim dijelom na ulaganja u stambene i ostale objekte u pripremi, tj.

sportsku dvoranu (312.674 KM), nadogradnju stambenog objekta u vlasništvu Opštine (102.714 KM) i izgradnju kišne kanalizacije-odvodnja oborinskih voda (112.283 KM), kao i na nematerijalnu proizvedenu imovinu, tj. elaborate i projekte za putne pravce (42.604 KM) i projekte izvorišta (14.508 KM). U toku 2019. godine pozicija nefinansijske imovine u stalnim sredstvima u pripremi povećana je za iznos od 345.999 KM, a smanjena za iznos od 407.370 KM. U visini izvršenih ulaganja u stalnu imovinu u 2019. godini iskazani su i izdaci po osnovu istih.

Na poziciji nefinansijske imovine u stalnim sredstvima u pripremi evidentirano je učešće u kapitalu JKP „Vrelo“ Čajniče iznosu od 5.000 KM, što nije u skladu sa članom 61. stav (4) Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike. U toku revizije Opština je iznos učešća u kapitalu entiteta pod kontrolom evidentirala u skladu sa članom 61. stav (4) Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike.

6.3.2. Pasiva

Poslovna pasiva Opštine iskazana u iznosu od 10.833.723 KM, a odnosi se na kratkoročne obaveze i razgraničenja, dugoročne obaveze i razgraničenja i vlastite izvore.

6.3.2.1. Kratkoročne obaveze i razgraničenja

Kratkoročne obaveze i razgraničenja iskazane su u iznosu od 758.768 KM. Odnose se na kratkoročne finansijske obaveze (136.646 KM), obaveze za lična primanja zaposlenih (157.433 KM), obaveze iz poslovanja (407.196 KM) i obaveze za grantove (57.493 KM).

Kratkoročne finansijske obaveze u cjelosti se odnose na obaveze po dugoročnim zajmovima koji dospijevaju na naplatu do godinu dana i to na glavnice kreditnih zaduženja kod Nove banke (72.731 KM) i NLB Razvojne banke (63.915 KM), što je detaljnije obrazloženo na poziciji dugoročne obaveze po zajmovima.

Obaveze za lična primanja zaposlenih odnose se na obaveze za bruto plate zaposlenih i bruto naknade plata (142.845 KM) i obaveze za bruto naknade troškova i ostalih ličnih primanja zaposlenih (14.588 KM). Obaveze za lična primanja zaposlenih se odnose na Opštinsku upravu (90.927 KM) i ostale budžetske korisnike (66.506 KM).

Obaveze iz poslovanja čine obaveze za nabavku roba i usluga (357.295 KM) i obaveze prema fizičkim licima (49.901 KM). Nezavisnom potvrdom salda obaveza (konfirmacijom salda) sa dobavljačima na odabranom uzorku nisu utvrđena značajna odstupanja.

Obaveze za grantove iskazane su u iznosu od 57.493 KM. Najvećim dijelom se odnose na obaveze prema Vatrogasnom društvu Čajniče (28.167 KM), JZU Dom zdravlja „Vaso Pelagić“ Čajniče (9.000 KM), Opštinskoj boračkoj organizaciji (3.000 KM), KUD „Izvor“ Čajniče (3.000 KM), Udruženju penzionera Čajniče (2.780 KM), Crvenom krstu Čajniče (2.583 KM) i Veterinarskoj stanici (2.000 KM).

6.3.2.2. Dugoročne obaveze

Dugoročne obaveze i razgraničenja iskazane su u iznosu od 1.512.655 KM, a odnose se na dugoročne finansijske obaveze u iznosu od 1.308.568 KM i dugoročna razgraničenja u iznosu od 204.087 KM.

Dugoročne finansijske obaveze se u potpunosti odnose na dugoročne obaveze po zajmovima, odnosno na obaveze po osnovu zaključenih ugovora o kreditnim zaduženjima sa komercijalnim bankama. Na kraju izvještajnog perioda Opština ima zaključena tri ugovora o kreditima, od kojih je kredit sa Novom bankom a.d. Banja Luka, u iznosu od 900.000 KM i rokom otplate od 10 godine, zaključen u 2019. godini. Ostala dva kredita odnose se na kreditna zaduženja iz predhodinih godina kod NLB Razvojne banke a.d. Banja Luka. U toku revidirane godine Opština je izmirila obaveze po osnovu kreditnog

zaduženja kod Investiciono-razvojne banke Republike Srpske, koji je realizovan 2009. godine putem NLB Razvojne banke a.d. Banja Luka.

Dugoročna razgraničenja iskazana su u iznosu od 204.087 KM. Odnose se na dugoročno razgraničeni prihod, tj. na vrijednost stalnih sredstava (stanovi) koja je prenesena na Opštinu po osnovu odluka o prenosu prava i korištenja na stambene jedinice i to najvećim dijelom prenesenih prava od strane Ministarstva za izbjegla i raseljena lica (četiri stana) i Ministarstva rada i boračko-invalidske zaštite (dva stana).

Navedena pozicija je precijenjena za iznos od 204.087 KM, a za isti iznos potcijenjen je finansijski rezultat ranijih godina, jer Opština nije postupila u skladu sa Instrukcijom, Ministarstva finansija broj: 06.12/020-1526-1/17 od 22.01.2018. godine, o dopuni Instrukcije o knjigovodstvenom evidentiranju korekcija po početnom stanju na dan 01.01.2017. godine u glavnim knjigama tezora Republike, opština i gradova i glavnim knjigama budžetskih korisnika i fondova koji nisu u sistemu trezorskog poslovanja, tj. Opština nije preknjižila primljene neuslovljene pomoći (stanove) sa dugoročno razgraničenih prihoda na finansijski rezultat ranijih godina.

Preporučuje se načelniku Opštine da obezbijedi da se evidentiranje neuslovljene pomoći (stanova) izvrši shodno Instrukciji o knjigovodstvenom evidentiranju korekcija po početnom stanju na dan 01.01.2017. godine.

6.3.2.3. Vlastiti izvori

Vlastiti izvori iskazani su u iznosu od 8.562.300 KM, a čine ih trajni izvori sredstava u iznosu od 3.292.028 KM i finansijski rezultat u iznosu od 5.270.272 KM.

Trajne izvore sredstava najvećim dijelom čini imovina koja ne podliježe amortizaciji (zemljišta) u iznosu od 3.228.486 KM i ostala prirodna dobra u iznosu od 48.502 KM.

Finansijski rezultat čine finansijski rezultat ranijih godina od 5.515.812 KM i negativan finansijski rezultat tekuće godine od 245.540 KM. Finansijski rezultat ranijih godina je potcijenjen za najmanje 204.087 KM (obrazloženo u tački 6.3.2.2. izvještaja - dugoročna razgraničenja).

6.3.3. Vanbilansna evidencija

U Napomenama uz finansijske izvještaje Opština je objelodanila da na dan 31.12.2019. godine nije imala poslovnih događaja koji bi zahtijevali evidentiranje u vanbilansnoj evidenciji.

6.4. Bilans novčanih tokova

U Bilansu novčanih tokova ukupni novčani prilivi iskazani su u iznosu od 4.063.197 KM, dok su ukupni novčani odlivi iskazani u iznosu od 3.501.981 KM. Stanje gotovine na početku obračunskog perioda iskazano je u iznosu od 181.766 KM, a na kraju obračunskog perioda u iznosu od 742.982 KM.

Prilivi gotovine iz poslovnih aktivnosti iskazani su u iznosu od 3.163.197 KM, od čega se na prilive gotovine po osnovu poreskih prihoda i po osnovu neporeskih prihoda odnosi iznos od ukupno 2.842.390 KM. Odlivi gotovine iz poslovnih aktivnosti iskazani su u ukupnom iznosu od 2.982.990 KM.

Prilivi gotovine iz investicionih aktivnosti iskazani su u iznosu 0 KM, dok su odlivi po istom osnovu iskazani u iznosu od 277.936 KM. Prilivi gotovine iz aktivnosti finansiranja iskazani su u iznosu od 900.000 KM i u potpunosti se odnose na primitke od zaduživanja. Odlivi po istom osnovu su iskazani u iznosu od 241.055 KM i u potpunosti se odnose na odlive po osnovu otplate dugova.

Bilans novčanih tokova je sastavljen u skladu sa članom 42. Pravilnika o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 15/17).

6.5. Vremenska neograničenost poslovanja

U skladu sa zahtjevima MRS-JS 1 - Presentacija finansijskih izvještaja (paragrafi 15. c i 38) u Napomenama uz finansijske izvještaje objelodanjeno je da su finansijski izvještaji Opštine sastavljeni u skladu sa načelom stalnosti poslovanja, uz pretpostavku da Opština neće obustaviti poslovanje u doglednoj budućnosti.

6.6. Potencijalna imovina i potencijalne obaveze

U Izvještaju o radu Pravobranilaštva Republike Srpske – sjedište u Foči i Napomenama uz finansijske izvještaje objelodanjeno je da se, u 2019. godini, protiv Opštine vodi jedan sudski spor ukupne vrijednosti od 912 KM.

6.7. Napomene uz finansijske izvještaje

Uz Konsolidovani finansijski izvještaj Opštine za 2019. godinu sačinjene su Napomene uz finansijske izvještaje koje pružaju neophodne opšte podatke o Opštini, propisima za izradu godišnjeg obračuna, računovodstvenoj osnovi i primijenjenim računovodstvenim politikama. Takođe, Napomene upućuju i na povezane informacije prezentovane u Pregledu prihoda, primitaka, rashoda i izdataka i Pregledu imovine, obaveza i izvora, u skladu sa članom 46. Pravilnika o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika i zahtjevima MRS-JS 1 – Presentacija finansijskih izvještaja i drugih relevantnih međunarodnih računovodstvenih standarda za javni sektor.

Revizijski tim

Nenad Dmitrović s.r.

Duška Popović s.r.